Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd

CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU

Tystysgrif Gyffredinol Addysg Uwchradd

WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE

General Certificate of Secondary Education

165/56

HANES

MANYLEB A: ASTUDIAETHAU MANWL AC AMLINELLOL O AGWEDDAU AR HANES CYMRU/LLOEGR A'R BYD

PAPUR 1

ASTUDIAETH FANWL

06 – UNOL DALEITHIAU AMERICA, 1910-1929

P.M. DYDD GWENER, 9 Mehefin 2006

1 awr (o arholiad 2 awr)

Cwestiynau a atebwyd	Swyddfa'n unig
Cw.1 (Gorfodol)	/20
Cw.	/25
CYFANSWM	/45

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch Gwestiwn 1 (Adran A) **a** *naill ai* Cwestiwn 2 *neu* Gwestiwn 3 o Adran B.

Ysgrifennwch eich atebion ar y llinellau yn y llyfryn hwn. Defnyddiwch dudalennau ychwanegol os nad yw'r llinellau a ddarparwyd yn y llyfryn hwn yn ddigon. Ysgrifennwch eich enw ar bob tudalen ychwanegol a nodwch yn glir rif y cwestiwn rydych yn ei ateb. Rhowch eich tudalennau ychwanegol y tu mewn i'r llyfryn hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau sydd ar gael mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran-gwestiwn.

Cewch farciau am ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig.

I ennill y marciau llawn ar gyfer unrhyw gwestiwn, rhaid i'ch atebion fod yn berthnasol a rhaid iddynt wneud defnydd llawn o'r wybodaeth a ddarparwyd.

Ym mhob achos dylech gefnogi eich atebion trwy gyfeirio at eich gwybodaeth a'ch dealltwriaeth o'r pwnc a ddewiswyd.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

Examiner only
Arholwr yn unig

Atebwch Gwestiwn 1 yn Adran A a **naill ai** *Cwestiwn 2* **neu** *Gwestiwn 3 yn Adran B*.

ADRAN A

(GORFODOL)

1. Mae'r cwestiwn hwn yn sôn am y problemau a'r sialensiau oedd yn wynebu pobl America yn ystod y cyfnod hwn.

Astudiwch y ffynonellau isod ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn pob ffynhonnell. [20]

<u>Ffynhonnell A</u>

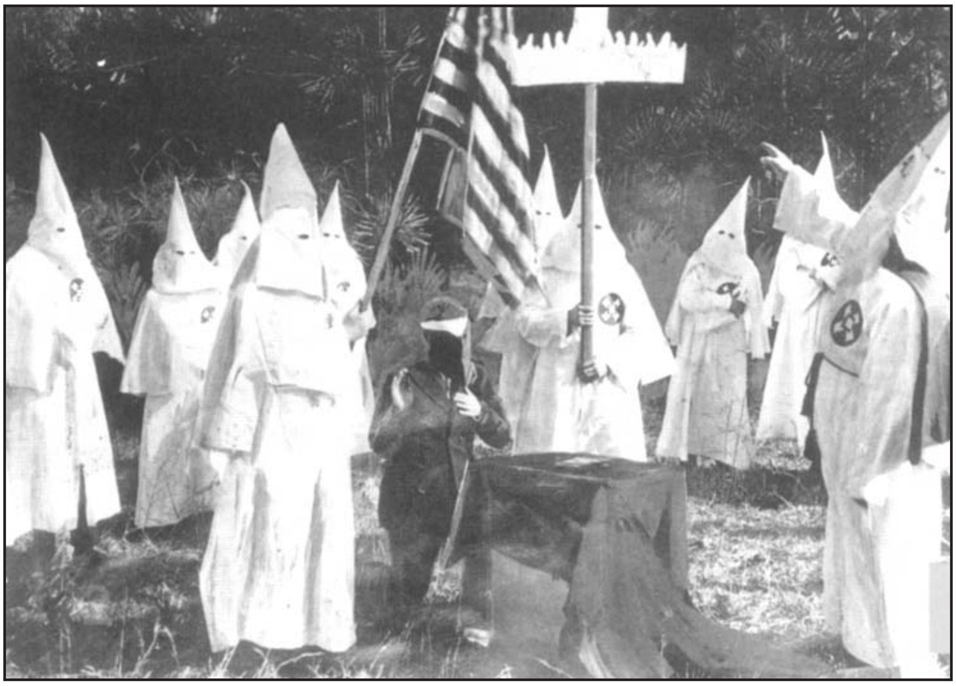

[Y *KKK* yn cynnal seremoni ym mis Tachwedd 1922]

(a) Defnyddiwch Ffynhonnell A, a'r hyn rydych chi'n ei wybod, i ddisgrifio gweithgareddau'r *KKK*. [3]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Ffynhonnell B

> Ceisiodd rhai o daleithiau'r de gadw'r bobl ddu dan reolaeth trwy basio deddfau oedd yn eu gwahanu oddi wrth y bobl wyn. Roedd hynny'n golygu sicrhau y byddai'r bobl ddu'n mynd i ysgolion ar wahân, ac yn cael eu cadw mewn swyddi di-grefft gyda chyflogau gwael, heb fawr o hawliau i berthyn i undeb llafur.

[Addasiad o werslyfr ysgol gan P. Martin, *The USA, 1919-1941* (1997)]

(b) Defnyddiwch y wybodaeth yn Ffynhonnell B, a'r hyn rydych chi'n ei wybod, i egluro sut roedd pobl ddu'n cael eu trin yn nhaleithiau de America. [4]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Ffynhonnell C

Fy syniad i o'r Unol Daleithiau oedd ei fod yn lle gwych a rhyfeddol. Yn America byddai unrhyw un, hyd yn oed gweithwyr cyffredin, yn gallu gwneud pentwr o arian mewn amser byr a phrynu ffermydd mawr, bwyta bara gwyn gyda chawl a chig ar ddyddiau gwaith yn ogystal ag ar y Sul.

[Louis Adamic yn egluro pam y gadawodd Ddwyrain Ewrop ac ymfudo i America yn 1913. Dyma ran o'i hunangofiant a gyhoeddwyd yn 1932 wedi iddo wneud ei ffortiwn.]

(c) Pa mor ddefnyddiol yw Ffynhonnell C fel tystiolaeth i hanesydd sy'n astudio ymfudo i America yn ystod y cyfnod hwn?
Eglurwch eich ateb gan ddefnyddio'r ffynhonnell a'r hyn rydych chi'n ei wybod. [5]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Examiner only
Arholwr yn unig

Ffynhonnell CH

Roedd America'n cael ei gweld fel tawddlestr *(melting pot)* lle gallai pobl o bob cenedl, lliw, hil a chrefydd fyw gyda'i gilydd mewn heddwch a harmoni.

[Rhan o werslyfr hanes i ysgolion ym Mhrydain gan John Traynor, *The USA, 1918-1941* (1997)]

(ch) Yn Ffynhonnell CH mae'r awdur yn awgrymu bod pobl America ar y pryd yn byw gyda'i gilydd mewn heddwch a harmoni.
A yw hynny'n ddehongliad dilys?
Yn eich ateb dylech ddefnyddio'r hyn rydych chi'n ei wybod am y testun, cyfeirio at y ffynonellau eraill sy'n berthnasol yn y cwestiwn hwn ac ystyried sut y daeth yr awdur i'r dehongliad hwn. [8]

Examiner only
Arholwr yn unig

Examiner only
Arholwr yn unig

ADRAN B

Atebwch **naill ai** *Cwestiwn 2* **neu** *Gwestiwn 3*.

2. Mae'r cwestiwn hwn yn sôn am yr economi yn America.

Astudiwch y wybodaeth isod ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn. [25]

GWYBODAETH
Roedd yr economi yn America'n ffynnu yn ystod y 1920au. Mae'r darlun isod yn dangos clawr catalog archebu drwy'r post cwmni Sears Roebuck yn 1927.

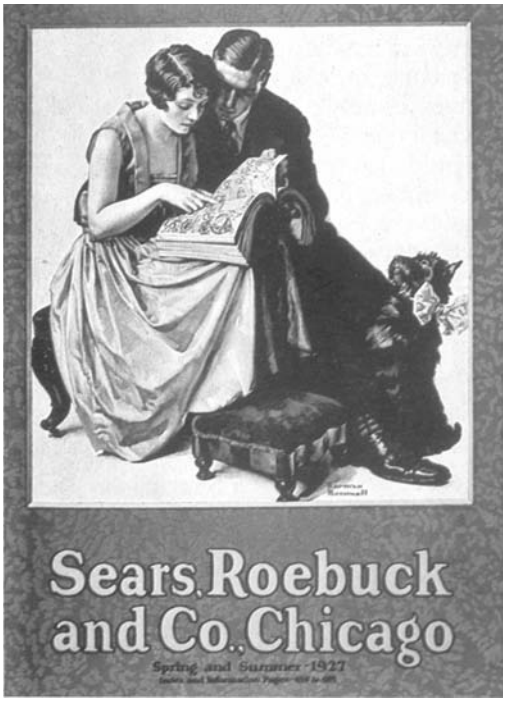

(a) (i) Beth oedd prynu ar gredyd? [2]

Examiner only
Arholwr yn unig

(ii) Eglurwch pa effaith a gafodd y Rhyfel Byd Cyntaf ar economi America. [4]

(iii) Pa mor llwyddiannus oedd ffermwyr America yn ystod y 1920au? [5]

(b) (i) Disgrifiwch agwedd Arlywyddion Gweriniaethol tuag at economi America. [3]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

(ii) Eglurwch sut roedd masgynhyrchu'n helpu i greu ffyniant economaidd. [4]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Trosodd.

Examiner only
Arholwr yn unig

(c) Ai gwerthu cyfranddaliadau mewn panig oedd prif achos y Cwymp ym mis Hydref 1929? Eglurwch eich ateb yn llawn. [7]

3. Mae'r cwestiwn hwn yn sôn am ddiwylliant a chymdeithas yn America.

Astudiwch y wybodaeth isod ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn. [25]

GWYBODAETH

Daeth y sinema'n boblogaidd iawn yn ystod y 1920au. Mae'r darlun isod yn dangos Charlie Chaplin, un o sêr mwyaf poblogaidd y sinema fud.

(a) (i) Beth oedd Ardal y Beibl *(Bible Belt)*? [2]

....

....

....

....

....

....

Examiner only
Arholwr yn unig

(ii) Eglurwch pam roedd *Jazz* yn apelio at lawer o bobl ifanc America. [4]

(iii) Pa mor bwysig oedd y radio ym mywydau pobl gyffredin America? [5]

Examiner only
Arholwr yn unig

(b) (i) Disgrifiwch beth oedd *flapper*. [3]

(ii) Eglurwch pam roedd cymaint o bobl America'n mynd i'r sinema yn ystod y 1920au. [4]

Examiner only
Arholwr yn unig

(c) A oedd holl bobl America'n mwynhau'r 'Oes *Jazz*'?
Eglurwch eich ateb yn llawn. [7]